

Datum: 26 mei 2015**Hoort bij collegeadvies nummer:** 250065**Datum raadsvergadering:** 1 juli 2015**Portefeuillehouder:** A. Dragt**Onderwerp**

Vaststellen twee verordeningen op grond van de Participatiewet

Voorgesteld besluit

- de Verordening re-integratie Participatiewet en de Verordening studietoeslag vast te stellen en per 1 juli 2015 in werking te laten treden;
- gelijktijdig de Verordening re-integratie WWB, IOAZ en IOAW 2012 in te trekken.

Kader

Op grond van de Participatiewet is op 1 januari 2015 een viertal verordeningen van kracht geworden, te weten de Verordening maatregelen Participatiewet, IOAW en IOAZ, de Verordening tegenprestatie, de Verordening individuele inkomenstoelage en de Verordening verrekening bestuurlijke boet bij recidive (zie ook raadsvoorstel d.d. 18 december 2014, versie nr 237826). Op grond van artikel 78z van de Participatiewet moeten de overige verordeningen uiterlijk op 1 juli 2015 van kracht zijn. Het betreft de Verordening re-integratie Participatiewet en de Verordening individuele studietoelage. Eerder is aangekondigd dat er nog vier verordeningen zouden moeten worden vastgesteld, te weten de Verordening re-integratie, de Verordening loonkostensubsidie en loonwaarde, de Verordening individuele studietoelage en de Verordening cliëntenparticipatie. De inhoud van de huidige Verordening cliëntenparticipatie is nog actueel, hierbij gaat het met name om een technische wijziging van juridische begrippen (Participatiewet i.p.v. WWB etc). Op dit moment vinden gesprekken plaats met de cliëntenraden binnen het sociaal domein en het college waarbij wordt geïnventariseerd wat eventueel de mogelijkheden zijn voor een sociaal domeinbrede vormgeving van cliëntenparticipatie en/ of een intensievere samenwerking tussen beide raden. In afwachting van dit proces wordt voorgesteld om de aangepaste Verordening cliëntenparticipatie de eerstvolgende raadscyclus te agenderen. Verder wordt aan de verordeningplicht inzake loonkostensubsidie en loonwaarde voldaan door deze integraal op te nemen in de ter vaststelling voorliggende Verordening re-integratie Participatiewet. Vandaar dat er in dit voorstel twee, in plaats van vier verordeningen aan de orde zijn.

De Participatiewet is gebaseerd op de ambitie van het kabinet om iedereen in staat te stellen als volwaardig burger mee te doen en bij te dragen aan de samenleving. De doelstelling van de Participatiewet is om zo veel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. De gemeenteraad moet bij verordening regels vaststellen met betrekking tot het ondersteunen van personen bij de arbeidsinschakeling en het aanbieden van voorzieningen gericht op de arbeidsinschakeling. De bijgevoegde Re-integratieverordening voorziet hierin.

In dit raadsvoorstel worden de Verordening re-integratie en de regeling loonkostensubsidie aan de orde gesteld en ter vaststelling voorgelegd. Daarnaast biedt de Participatiewet de mogelijkheid om onder voorwaarden een studietoelage te verstrekken aan personen die studeren en door een beperking niet in staat zijn zelfstandig het minimumloon te verdienen. Gemeenten hebben een verordeningplicht waar het deze individuele studietoelage betreft.

Argumenten

Verordening re-integratie Participatiewet

Er is gekozen voor een algemene verordening. Dit heeft te maken met de aard van de opdracht die de raad heeft gekregen, te weten het bij verordening regels stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaken wordt neergelegd. Hieruit moet aandacht blijken voor de in de Participatiewet onderscheiden doelgroepen. Dit leent zich niet voor het formuleren van gedetailleerde regels die op iedere situatie van toepassing zijn. Immers, re-integratie is maatwerk. Wat in het concrete geval een passend re-integratietraject is, is afhankelijk van iemand mogelijkheden en beperkingen. Daarom wordt aan het college de bevoegdheid gegeven om op een aantal punten eigen afwegingen te maken. Artikel 10 van de Participatiewet bepaalt dat personen uit de doelgroep aanspraak hebben op ondersteuning bij de arbeidsinschakeling en de door het college noodzakelijk geachte voorziening binnen de kaders van de re-integratieverordening. Daarom is ervoor gekozen in de verordening de voorzieningen vast te leggen die het college in ieder geval kán aanbieden.

Zoals eerder aangegeven (zie notitie Voortgang en implementatie Participatiewet najaar 2014) bouwen we bij de implementatie van de Participatiewet voort op het huidige re-integratiebeleid. De Participatiewet introduceert een aantal nieuwe instrumenten en voorzieningen die in de onderhavige verordening zijn opgenomen. Het betreft instrumenten en voorzieningen die vooral gericht zijn op het aan het werk krijgen en houden van mensen met een arbeidsbeperking. We noemen in dit kader de participatievoorziening beschut werk, jobcoaching, de no-riskpolis, de loonkostensubsidie en loonwaardebepaling en de werkplekaanpassingen. Daarnaast biedt de verordening in het kader van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt de mogelijkheid om jongeren van 16 en 17 jaar te ondersteunen bij het vinden en houden van werk en het verwerven van een startkwalificatie.

Regionale consensus

Hoewel met deze verordening lokale regelgeving wordt geformuleerd op het gebied van activering en re-integratie moet er op de hiervoor genoemde voorzieningen en instrumenten regionale consensus zijn. Dit heeft te maken met het feit dat de Participatiewet regionale samenwerking voorschrijft bij het aan het werk helpen en houden van mensen met een arbeidsbeperking. Eén en ander komt voort uit de afspraken die werkgevers, werknemers en overheid met elkaar hebben gemaakt en hebben vastgelegd in het Sociaal Akkoord. In goed overleg met de regiogemeenten¹ hebben we deze overeenstemming bereikt. De regionale samenwerking komt ook tot uiting in de oprichting van het Werkbedrijf voor de arbeidsmarktregio Amersfoort en het Werkgeversservicepunt Amersfoort die samen met de re-integratieafdelingen van de regiogemeenten de uitvoering moeten realiseren.

Voorzieningen

Op aanwijzen van De Werkkamer ontwikkelt het regionaal Werkbedrijf een aantal 'functionaliteiten' ten behoeve van een eenduidige werkgeversbenadering en ter ondersteuning van het vinden en behouden van werk van mensen met een arbeidsbeperking. Het gaat hier om de volgende voorzieningen waarover in de verordening nadere regels zijn gesteld.

- Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt
- Participatievoorziening beschut werk
- Persoonlijke ondersteuning (jobcoaching)
- No-riskpolis
- Loonkostensubsidie

---

¹ In de arbeidsmarktregio Amersfoort werken de gemeenten Amersfoort, Soest, Baarn, Bunschoten, Nijkerk, Leusden en Woudenberg samen.

- Werkvoorzieningen (werkplekaanpassingen)

In de *algemene toelichting* van de Verordening re-integratie is per voorziening een nadere omschrijving weergegeven.

Verordening individuele studietoelage

De Participatiewet introduceert een studieregeling: de individuele studietoelage. De toeslag wordt aangemerkt als een vorm van bijzondere bijstand (artikel 5, onderdeel d, Participatiewet). Het betreft een nieuwe vorm van aanvullende inkomensondersteuning en is speciaal bedoeld voor arbeidsgehandicapte studenten. Het verlenen van een individuele studietoelage is een discretionaire bevoegdheid van het college (dit volgt uit artikel 36b, eerste lid, Participatiewet). De gemeenteraad moet in een verordening regels vaststellen over het verlenen van een individuele studietoelage (artikel 8, eerste lid, onderdeel c, Participatiewet). Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de hoogte en de frequentie van de betaling van de individuele studietoelage.

Verbeteren positie arbeidsmarkt arbeidsgehandicapten

De gedachte achter de individuele studietoelage is dat het vooral voor mensen met een arbeidshandicap van belang is de positie op de arbeidsmarkt te verbeteren middels het behalen van een diploma. Werkgevers zijn volgens de wetgever vaak huiverig om mensen met een arbeidshandicap in dienst te nemen. De wetgever verwacht dat de drempel om een contract aan te bieden lager is als een werkgever ziet dat iemand met succes een studie heeft afgerond.

Met het verstrekken van een individuele studietoelage krijgen mensen met een arbeidshandicap een extra steun in de rug. De toeslag stimuleert mensen om toch de stap te zetten om naar school te gaan of een studie te volgen. Het afronden van een studie versterkt de positie op de arbeidsmarkt. Ook is de toeslag een financiële compensatie voor het feit dat het voor deze groep vaak moeilijk is om een studie te combineren met een bijbaan.

Prognose aantal gebruikers

Het is niet te voorspellen hoeveel mensen uiteindelijk gebruik zullen gaan maken van deze regeling omdat het een nieuwe regeling betreft. Gemeenten ontvangen voor de regeling budget van het Rijk. Voor 2015 ontvangt de gemeente Leusden € 3.639 oplopend tot een structureel bedrag van € 21.810 vanaf 2018. De regeling is uitvoeringsintensief, waardoor de uitvoeringskosten (inclusief keuringskosten) naar verwachting hoog zullen zijn. De verhouding verstrekingskosten – uitvoeringskosten is regionaal in het beleidsoverleg besproken en punt aandacht geweest. Afgesproken is om deze regeling na een jaar te evalueren. Indien daar aanleiding voor is zal er, n.a.v. deze evaluatie, gezocht worden naar mogelijkheden om de uitvoeringskosten te nader reduceren.

Verder kan jaarlijks beoordeeld worden welk effect deze maatregel heeft, bijvoorbeeld door het meten van het aantal mensen instroomt in de bijstand, en het aantal dat werk vindt. De verordening kan worden aangepast als het budget overschreden wordt.

Hoogte van de toeslag

Voorgesteld wordt de hoogte van de toeslag vooralsnog vast te stellen op € 100 per maand (€ 1.200 per jaar). Dit bedrag is gebaseerd op de aanname dat het verwerven van circa € 25 aan extra inkomsten per week voor studerenden zonder beperkingen naast hun studie reëel is.

Doordat de bepaling van de hoogte van de toeslag en de frequentie van betaling in de Wet een discretionaire bevoegdheid is van het college, is verschil tussen gemeenten onderling niet te voorkomen. Er zijn grote verschillen in de hoogte van de studietoelage tussen gemeenten (van € 3.400 tot € 340 per jaar). Leusden zet met het bedrag van € 1.200 per jaar in op een gemiddelde. In de voorgestelde hoogte van de toeslag is ook de overweging meegenomen dat er niet te veel rechtsongelijkheid mag ontstaan ten opzichte van de niet-

arbeidsbeperkte studenten, die vanwege bepaalde omstandigheden (mantelzorg, zwaarte van de studie) ook geen ruimte hebben om te werken naast hun studie. In de duur van de toeslag is de overweging meegenomen dat een studie doorgaans 4 jaar in beslag neemt en dat het recht op studietoeslag in principe ook voor die periode wordt toegekend.

Doelgroep

Er is een aantal criteria om in aanmerking te kunnen komen voor de studietoeslag. Zo moet men minimaal 18 jaar zijn en recht hebben op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of op een tegemoetkoming op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten. Verder mag er geen sprake zijn van vermogen. Ook wordt gesteld dat de belanghebbende zelfstandig of zelfstandig onder begeleiding woont. We gaan daarbij uit van de aanname dat studenten die thuiswonend zijn het zowel in praktische als financiële zin makkelijker hebben dan zelfstandig wonenden. En tenslotte wordt geen studietoeslag verstrekt als de belanghebbende naast de studiefinanciering andere inkomsten heeft.

Financiën

De financiële middelen voor het uitvoeren van de Participatiewet worden vanaf 1 januari 2015 beschikbaar gesteld vanuit de integratie-uitkering Sociaal Domein. Het gaat dan voor Leusden om een uitkering van circa € 10,3 miljoen voor uitvoering van de Jeugd Wet, de WMO 2015 en de Participatiewet. Het aandeel voor de Participatie budget bedraagt € 1,9 miljoen. Het participatiebudget is opgebouwd uit verschillende verdeelmodellen met afzonderlijke verdeelfactoren. In dit (ontschot) budget zijn ook de middelen voor re-integratie opgenomen.

In het onderstaande overzicht zijn de budgetten voor Participatiewet weergegeven zoals die zijn opgenomen om de ontwerp-meerjarenbegroting 2015-2018. Voor de verdere uitvoering van de Participatiewet en overige werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen geldt het financieel kader zoals dat is vastgelegd in peilnota 1 Sociaal Domein. Voor het afdekken van financiële risico's is een reserve Sociaal Domein ingesteld.

Participatiewet	(bedragen x € 1.000)					
	2014 werk.	2015 begroot	2016 begroot	2017 begroot	2018 begroot	2019 begroot
WSW budget	1.798,2	1.783,9	1.529,2	1.416,3	1.307,1	1.241,5
Re-integratiebudget	192,6	144,0	143,8	144,7	149,9	156,0
Totaal Rijksmiddelen	1.990,8	1.927,9	1.673,0	1.561,0	1.457,0	1.397,5

De rijksmiddelen zijn ook de afgelopen jaren al fors neerwaarts bijgesteld: Zo bedroeg het beschikbare re-integratiebudget in 2010 nog € 522.000. Eind 2012 is besloten om de verdere verlaging van het rijksbudget re-integratie niet ten koste te laten gaan van het re-integratiebeleid en is er voor gekozen om vanuit de eigen gemeentelijke middelen te gaan bijdragen in dit beleid (zie njn. 2012, blz 44). De komende jaren blijft het re-integratiebudget redelijk stabiel en zal met name het WSW budget verder afnemen als gevolg van de gefaseerde afbouw van het aantal WSW-ers.

Voor 2015 is het budgettaire kader voor re-integratie als volgt weer te geven:

- Rijksmiddelen re-integratie		€ 144.005
- Beschikbaar budget voor re-integratieactiviteiten	-/-	€ 128.808
- Uitvoeringskosten Amersfoort/trajectbegeleiding (onderdeel van DVO, 25% van € 420.000)	-/-	€ 105.000
Surplus boven op rijksbudget re-integratie = gemeentelijk budget	€	89.800

Individuele studietoelage

Via het Gemeentefonds ontvangt de gemeente Leusden voor de individuele studietoelage de volgende middelen:

Individuele studietoelage	2015	2016	2017	2018
Verstrekingen	€ 3.600	€ 11.000	€ 17.800	€ 21.600
Uitvoering	€ 2.300	€ 7.700	€ 13.300	€ 18.700
Totaal	€ 5.900	€ 18.700	€ 31.300	€ 40.300

Deze middelen hebben wij gereserveerd op de stelpost taakmutaties. Bij de voorjaarsnota stellen wij voor om deze middelen functioneel in de begroting te ramen.

No Risk polis

Het UWV voert de No risk polis namens de gemeenten uit. In 2016 ontvangen de gemeenten een rekening van het UWV voor de daadwerkelijk in 2015 uitgekeerde ziektewetgelden, aangevuld met een bedrag van € 141 per ziektemelding voor uitvoering van de regeling. De VNG adviseert de gemeenten om eind 2015 een reservering te maken voor de kosten van de No-risk polis. Wij verwachten overigens dat het hier voor Leusden om een gering bedrag zal gaan. Wij zullen bij de najaarsnota bezien of reservering van middelen noodzakelijk is.

Wij verwachten dat de financiële gevolgen van de nieuwe verordeningen, voor zo ver deze zich voordoen, in eerste aanleg kunnen worden opgevangen binnen het beschikbare participatiebudget. Mocht blijken dat dit niet lukt dan zal dekking moeten worden gevonden vanuit andere posten binnen de begroting Sociaal Domein.

Communicatie

Er zijn veel partijen betrokken bij het re-integratiebeleid en de verdere implementatie van de Participatiewet. Dat zijn in ieder geval de gemeenten in de arbeidsmarktregio Amersfoort, het Platform Sociale Zekerheid en stakeholders, waaronder RWA/Amfors, UWV, WSP en partijen in het Werkbedrijf regio Amersfoort, waaronder werkgevers- en werknemersorganisaties.

Na vaststelling van de betreffende verordeningen door de raad worden deze op gebruikelijke wijze gepubliceerd.

Het college van de gemeente Leusden,

E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris

mevrouw drs. A. Vermeulen
burgemeester

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college d.d. 26 mei 2015 nummer: 250066

gelet op de Participatiewet en de hieruit voortkomende verordeningsplicht voor de gemeenteraad;

b e s l u i t :

- de Verordening re-integratie Participatiewet en de Verordening studietoelage vast te stellen en per 1 juli 2015 in werking te laten treden;
- gelijktijdig de Verordening re-integratie WWB, IOAZ en IOAW 2012 in te trekken.

Aldus besloten door de raad van de gemeente
Leusden in zijn openbare vergadering van 1 juli 2015

mevrouw mr. J.S.Y. Houtman
griffier

mevrouw drs. A. Vermeulen
voorzitter